

Frie grundskoler, efterskoler samt
husholdnings- og håndarbejdsskoler

9. juni 2008

Orientering om økonomisk råderum i forhold til nye lønsystemer

I forbindelse med overenskomstforhandlingerne for perioden 2008 – 2011 aftalte parterne at udsende opdateret orientering til skolerne om det økonomiske råderum for den lokale løndannelse.

I forhold til orienteringen, der blev udsendt i 2005, er det økonomiske råderum justeret i overensstemmelse med den faktiske udvikling i den lokale løndannelse på det statslige område i overenskomstperioden 2005-2008 samt forventningerne i overenskomstresultatet om den lokale løndannelse for indeværende overenskomstperiode 2008-2011.

I orienteringen fra 2005 blev givet en redegørelse om forudsætningerne for den økonomiske planlægning i forhold til de nye lønsystemer. Da denne redegørelse er udeladt i nærværende orientering, henvises til orienteringen fra 2005 for en uddybning.

Det økonomiske råderum

En række forhold, jf. nedenfor, påvirker skolens økonomiske planlægning og fastsættelse af budget. Overordnet skønnes der på de frie skoler at være følgende midler til rådighed for den lokale løndannelse:

Fra starten af 1990'erne og til og med 2004 er der allokeret ca. 1,5 procent fra reguleringsordningen til lokal løndannelse.

For overenskomstperioden 2005-2008 har den faktiske lokale lønudvikling udgjort 0,7 procent årligt i staten som helhed.

I overenskomstperioden 2008-2011 er der i staten under ét forventet en gennemsnitlig lokal lønudvikling på 0,5 procent pr. år.

Samlet set kan det økonomisk råderum til lokal lønudvikling på de frie skoler i perioden således opgøres til *gennemsnitligt* 4,1 % (2008) til *gennemsnitligt* 5,1 % (2011).

Den lokale løndannelse sker inden for rammerne af skolernes økonomi. Det er ledelsens ansvar gennem prioritering at sikre, at der er midler til rådighed til lokal løndannelse.

Det angivne økonomiske råderum er ikke udtryk for en normering af, hvad der skal udmøntes på den enkelte skole. Afhængig af skolens prioriteringer og behov kan udmøntningen således være både større og mindre end det angivne råderum.

Faktorer der påvirker det økonomiske råderum

Det økonomiske råderum påvirkes blandt andet af den måde det nye lønsystem anvendes på, herunder i hvilket omfang der indgås forhåndsftaler, aftaler om varige tillæg, midlertidige tillæg eller engangsvederlag. Skolen må vælge hvilken blanding af hvilke elementer, der bedst støtter skolens mål og økonomiske formåen. Generelt kan det siges, at forhåndsftaler og varige tillæg binder midlerne i en længere periode end midlertidige tillæg og engangsvederlag. Det er op til den enkelte skole at afgøre, hvordan den vil prioritere og vægte aftaletyper, kriterier og varighed i sin lønpolitik og konkrete løndannelse.

Skolen kan i sin økonomiske planlægning bl.a. inddrage følgende overvejelser:

- Personaleomsætning. Lokale tillæg, som er blevet frigivet i forbindelse med personaleafgang, giver mulighed for at genanvende tillæg. Når ældre medarbejdere erstattes med yngre medarbejdere med en lavere slutløn, skabes et lokalt råderum.
- Ledige stillinger på skolen, som i en periode ikke er genbesat, kan skabe et midlertidigt økonomisk råderum på skolen, som f.eks. kan anvendes til at honorere lærere og børnehaveklasseledere, der yder en ekstra indsats for at få hverdagen til at hænge sammen.
- Effektivisering/ændret arbejdstilrettelæggelse. Effektiviseringsgevinster på skolen, der er et resultat af et fælles mål, påvirker det beløb, som er til rådighed til lokal løndannelse.
- Lærerforeningerne har peget på, at det øgede undervisningstimetal og den ændrede elev/lærerratio allerede har givet skolerne en generel mulighed for effektiviseringsgevinster.

Med venlig hilsen

Finansministeriet
Personalestyrelsen

Lærernes Centralorganisation